

MARIBORSKI

VEČERNIK

Cena 1 Din

„JUTRA“

Uredništvo in uprava: Maribor, Grajski trg 7 / Tel. uredništva in uprave 24-55
Izhaja razen nedelje in praznikov vsak dan ob 14. uri / Velja mesečno prejemnik
v upravi ali po pošti 10 din, dostavljen na dom 12 din / Oglasi po ceniku / Oglasa
se sprejema tudi oglašni oddelček »Jutra« v Ljubljani / Poštni ček. rač. št. 11.409

Sokolstvo

Včeraj je skupščinski finančni odbor obravnaval novi proračun ministrstva za telesno vzgojo naroda. Sport, telovadba in druge panoge sistematične ter organizirane telesne vzgoje zavzemajo v našem življenju vse večji pomen in veljavo. Do podrobnosti osvetljuje razvoj in razmah telesnovzgojne kulture izbrani ekspozice ministra dr. Miletiča, v katerem zavzema naše Sokolstvo zelo vidno mesto. Iz njegovega ekspozicije izstopajo z vidnim povdarkom sledeče vodilne misli:

Zakon o obvezni telesni vzgoji z dne 2. februarja 1934 je začelo ministrstvo v teku tega proračunskega leta uresničevati. S pomočjo ministrstva za vojsko in mornarico je določilo 9 strokovnih referentov po vseh banovinah in je treba sedaj še organizirati odseke, izučiti učitelje ter zagotoviti igrišča in telovadnice.

Sokolstvo je od leta 1929. pomembno napredovalo in stopa dalje po poti, ki jo je zarisala sokolska Petrova petletka. Njegovo vsestransko delo je treba posebno pohvaliti. Sokolstvo, čigar član sem tudi jaz in ki ga kot pristojni minister posebno cenim zaradi dobro izvršenih nalog, prihaja zdaj že v najbolj oddaljene vasi. S svojim vsestranskim in raznovrstnim delom za duhovno in telesno, nacionalno in državljansko vzgojo vrši ta splošna narodna organizacija tako koristno in plodovito delovanje, da jo moramo vsi, posebno pa pristojno ministrstvo, podpreti pri izvajanju važnega dela, kakor je želel pokojni Viteški kralj Aleksander I. Zedinitelj, ki je počastil Sokolstvo z najvišjim priznanjem, ko mu je postavil svojega prvorojca za starešino. Pri tej priložnosti moram poudariti posebno zidanje sokolskih domov v vseh krajih države. To delo prinaša s seboj velike težkoče z gnotne strani. Ministrstvo za telesno vzgojo pomaga premagati te gnotne težkoče in Sokolski savez stori iz dotacij, ki jih dobi preko ministrstva za telesno vzgojo, vse, kar je v njegovih močeh, da se to izvrši in da se sredstva porabijo za šolanje in izurjenje sokolskih delavcev. Pri tem delu sodelujejo tudi banovine in občine v svojo in narodno korist.

Drugi činitelj zasebne pobude je tisto, kar imenujemo sport in kar je v naši državi tako dobro organizirano v Savezu sportnih savezov kraljevine Jugoslavije in v Jugoslovenskem olimpijskem odboru. Da se ta strokovnost in viteštvo čim bolj gojita, je potrebno, da tudi država podpre to zasebno pobudo.

Gasilstvo, ki se je rodilo že pred pol stoletja v dravski, savski in delu dunavske banovine, nadaljuje svoje človekoljubno in socialno delo v polnem obsegu. Tudi po drugih krajih naše domovine se organizacija prostovoljnega gasilstva širi in bo koristno služila domovini in narodu.

Sedanji proračunski predlog je sicer povečan za 6 milijonov 100.000 din, vendar ne bo zadoščal za izvedbo vseh nalog, zato mi bo v čast, kadar bo prišel čas, da vam predložim amandmane, s katerimi bi izpolnil sliko delovanja tega ministrstva v prihodnjem proračunskem letu. Organizacijski in propagandni izdatki tega ministrstva znašajo 4.708.109 din. Večina povečanja gre za ureditev telovadnic, za zidavo in popravilo domov sportnih, telovadnih in viteških organizacij. Gasilski zvezi se na podlagi čl. 86 in 78 zakona o organizaciji gasilstva tudi letos podeli 600.000 din. Celotni znesek proračunskega predloga za 1938/39 znaša 18.864.685 din in je za 6.100.000 din večji od lanskega.

Rusija bo prekinila odnose z Japonsko, Nemčijo ter Italijo

LONDON, 26. januarja. Veliko senzacijo so zbudila poročila nekaterih tukajšnjih listov, ki se nanašajo na zahtevo sovjetske Rusije, da se v Leningradu zapro vsi tuji konzulati. V zvezi s tem navajajo, da namerava ruska vlada izgraditi Kronstadt kot najmodernejšo pomorsko bazo sovjetske Rusije. Pri tem opozarjajo na govor Molotova, v katerem je dejal, da se v mestih, kjer se nameravajo izgraditi ruska oporišča, ne bodo trpela nikakšna tuja zastopstva. Na zahtevo ruske vlade, da se zapre angleški konzulat v Leningradu, je angleška vlada odgovorila z zaprtjem konzulata v Moskvi, ker smatra konzulat v Leningradu za važnejši od onega v Moskvi. Vsekakor namerava Rusija izgraditi v Leningradu veliko pomorsko, kopno in letalsko oporišče.

RIM, 26. januarja. »Giornale d'Italia« poroča po informacijah iz Pariza, da bo Litvinov na sestanku sveta Društva narodov obvestil predstavnike Francije in Velike Britanije, da bo sovjetska vlada v najkrajšem času prekinila ne samo trgovske, ampak tudi diplomatske zveze z Italijo, Japonsko in Nemčijo ter da bo razen tega pospešila svojo akcijo za pomoč republikanski Španiji.

Danes otvoritev 100. zasedanja sveta DN

ŽENEVA, 26. januarja. Danes se je pričelo v Ženevi 100. zasedanje sveta Društva narodov, ki mu med drugim prisostvujejo britanski zunanji minister Eden, francoski zunanji minister Delbos, sovjetski zunanji komisar Litvinov, poljski zunanji minister Beck, romunski zunanji minister Micescu kot predstavnik držav Male antante ter druge vodilne osebnosti. V tukajšnjih krogih zatrjujejo, da se je ob pariških razgovorih Edena s Chautempsom in Delbosom ugotovilo soglasje v vseh aktualnih med-

narodnih problemih. V tukajšnjih krogih pričakujejo tudi senzacijo od strani poljske delegacije, ki naj bi sprožila predlog o ločitvi pakta Društva narodov od doboj versajskega miru. Gre za stremeljenje, da se omeji vpliv Društva narodov na nadaljnji mednarodni politični razvoj ter se doznava, da se v tem stališču priključujeta Poljski tudi Švedska in Nizozemska. Opaža pa se tudi akcija, da se ukinejo oni členi pakta Društva narodov, ki določajo skupno akcijo vseh članov proti morebitnim napadalcem.

Tokijske grožnje na naslov Vel. Britanije

TOKIO, 26. januarja. Ob včerajšnji debati v japonskem parlamentu so se čule grožnje na naslov Velike Britanije. Baron Sonoda je odkrito izjavil, da bo morala Japonska končno odgovoriti na

britansko politiko v Aziji ne z besedami, ampak z dejanji, saj ogroža Velika Britanija obstanek Japonske v Aziji in onemogoča sporazum med Kitajsko in Japonsko.

Ogromni britanski manevri na Daljnem vzhodu

LONDON, 26. januarja. »Daily Herald« navaja, da obstojajo rezultati razgovorov med vladama USA ter Velike Britanije v tem, da je Roosevelt pripravljen pri-

znati aneksijo Abesinije pod pogojem, da to stori tudi Velika Britanija in da to priznanje prinese Evropi pomirjenje in zadovoljstvo.

USA ne priznaja aneksije Abesinije, dakler...

SINGAPUR, 26. januarja. Dne 2. februarja se pričnejo v tukajšnjem področju ogromni manevri kopnih, pomorskih in letalskih sil. Semkaj je priletelo 110 letal, ki bodo sodelovala pri teh manevrih, in

je priplulo tudi 20 vojnih ladij. Te manevre spravljajo v zvezo z dogodki na Daljnem vzhodu in se smatrajo kot demonstracija proti japonski politiki.

Tudi Jegorov v nemilosti

VARŠAVA, 26. januarja. Agencija Stefani poroča: Po vesteh iz Moskve je padel v nemilost tudi maršal Jegorov, ki

je doslej užival največje zaupanje Stalina, ki pa ni postal sedaj član vrhovnega sveta sovjetske Rusije.

V debati o proračunu ministrstva za telesno vzgojo naroda, ki ga je skupščinski finančni odbor sprejel z večino glasov, je izvajal narodni poslanec Ivan Prekoršek važne misli, ki se tičejo predvsem zasluga našega Sokolstva. Opozarjal je na izjavo ministra dr. Miletiča, ki jo je podal v svojem ekspoziciji o Sokolstvu, ki mu je izrekel vse priznanje za njegova vzvišena prizadevanja, da bi se širše plasti našega naroda ne vzga-

jale samo telesno, mpak tudi moralno in pa v duhu nacionalne zavednosti. Jugoslovenska sokolska organizacija je bila vedno jugoslovensko orientirana in se ni Sokolstvo nikdar naslanjalo na kakšno politično stranko. Minister dr. Miletič se je ob priliki svojega potovanja po Slove-niji in stiku s sokolskimi voditelji lahko sam prepričal o nacionalni in moralni vrednosti našega Sokolstva.

Gospodarske beležke

Na torkov živinski sejem v Mariboru dne 25. t. m. je bilo prignanih 11 konjev, 9 bikov, 170 volov, 468 krav in 21 telet, skupno 679 komadov. Povprečne prodajne cene so bile: Debeli voli 4.75—5.50 din za kilogram, poldebili voli 3.80—4.60, plemenski voli 3.25—4.25, biki za klanje 3.40—4.75, klavne krave 4—4.60, plemenske krave 3.25—4, krave za klobasarje 2.25—3.25, molzne krave 3—4, breje krave 3—3.75, mlada živina 4—5.25, teleta 4.50—6.50 din za kilogram. Mesne cene: volovsko meso I. vrste 10—12 din, volovsko meso II. vrste 8—10, meso bikov, krav in telic 6—12, telečje meso I. vrste 6—12, telečje meso II. vrste 8—10, svinjsko meso sveže 10—14 din za kg. Prodanih je bilo 252 komadov.

Sejmi, 26. januarja: v Celju, Ptuj, Trbovljah; 27. januarja: v Turnišču; 28. januarja: v Mariboru; 29. januarja: v Brezicah, Celju, Trbovljah, Rajhenburgu.

Boj med Trstom in Galacem. Včasih je bil znan zlasti boj med Trstom in Hamburgom za češkoslovaški tranzit. Da bi pritegnili na Hamburg češkoslovaški izvoz in uvoz, so Nemci priznali železniške in ladijske prevoznine za blago, ki je šlo iz Hamburga v Prago v tej meri, da so bili transportni stroški iz Hamburga v Prago nižji kot iz Trsta v Prago. Nato so zopet Avstriji in po vojni Italijani znižali tarifo za češkoslovaško blago. Sedaj se je začel podoben boj med Trstom in Galacem. Kakor smo že poročali v zadnji številki, so začeli uvažati Čehoslovaki ruško žito skozi Trst, namesto skozi Galac, ker so jim bile pristaniške pristojbine v Galacu previsoke. Sedaj je romunska vlada reagirala na ta ukrep Čehoslovakov ter znižala tarife za češkoslovaško blago.

Koliko znašajo zamrznjene vloge pri denarnih zavodih. Po uradnih podatkih so znašale zamrznjene vloge ob koncu leta 1935 skupno 3563 milijonov din, ki so se do 30. junija 1937 zmanjšale na 3103 milijone din. Pri vseh bankah in hranilnicah pa so znašale likvidne vloge lani sredi leta 4955 milijonov din, dočim so znašale ob koncu leta 1935 le 3647 milijonov din. V enem letu in pol so torej likvidne vloge narasle za 1308 milijonov, zamrznjene vloge pa so se skrčile za 709 milijonov din.

Tudi ljubljanski občinski proračun povečan. Proračun mestne občine ljubljanske predvideva 115.534.000 din dohodkov in prav toliko izdatkov. Napram preteklemu letu je proračun zvišan za 5 milijonov 538.000 din.

Kako je na žitnem trgu. Na novosadski blagovni borzi notira baška in sremska pšenica po 177 do 179 din za 100 kg, koruza od 93 do 108, oves od 130 do 137, ječmen od 130 do 132, fižol od 203 do 205 din za 100 kg.

Celo čevlje bomo izvažali. Jugoslovenske Batine tvornice v Borovu so dobile naročilo za 100.000 parov čevljev za izvoz, ker češke Batove tvornice ne morejo vseh naročil. Po poročilih bodo tvornice v Borovu povečane, tako da bodo lahko dobavljale čevlje za bližnji vzhod.

Mesne cene na mariborskem trgu. Govedina 6 do 12 din, teletina 6 do 12, svinjsko meso s kostmi 11 do 12, svinjska riba 15 do 16, salo 13 do 15, slanina 12 do 14, pljuča s srcem 7 do 8, jetra 7 do 8, reberca 10 do 12, svinjska glava 5 do 7 za kg, ledvice komad 2 do 3, noge komad 1 do 2 din.

Nova podružnica Narodne banke se je ustanovila v Slavonskem Brodu.

Pabecki

Kaj pravi sv. Pavel

V »Slov. besedi« št. 4 beremo: »Začetek in konec pri denarju. Zadnja »Sokolska volja« precej obširno in temeljito zavrača hinavska zavijanja ljubljanskega »Slovenca«, koliko da Sokol dobiva iz občinskih in državnih sredstev in da vsa druga društva in sportske organizacije ne vedo ničesar o kakih podporah zase. Ob koncu pravi sokolski list: »Gospodje, ki pišejo »Slovenca«, se o vsem lahko takoj prepričajo. Načelno bodo morali priznati, da ni denar v banovinskih blagajnicah identičen z denarjem v zasebnem žepu, ki sme z njim lastnik razpolagati po mili volji. Le poglejte, da vidite, koliko je že dobil ljubljanski stadion, koliko so že dobili slovenski fantje na naslov mladinskega mednarodnega tabora, ki bo letos v Ljubljani 28. in 29. junija, in koliko je javnega denarja še rezerviranega za ta tabor. Zato je res smešna in predrzna »Slovenčeva« trditev, da nesokolske »organizacije« dosega svoje uspehe, ne da bi obremenjevale javne blagajne. Če nam še poveste, kdo nabavlja fantovske kroje, potem boste pritrtili besedam svetega Pavla: »Kdor z mečem ravna, bo z mečem končan!« In nehali boste rožljati s svojimi sabljami!«

Firklici vina, krompir v oblicah in še kaj

»Kmetijski list« poroča v št. 3: »Recept za gorenjskega kmeta. Oni dan sem bil na kmetem tečaju v Kranju. Predaval je neki zadržni revizor iz Ljubljane. Pojasnjeval nam je o kmetem knjigovodstvu, ki da ga kmet le premalo upošteva in da je samo to vzrok njegove revščine. Povedal nam je, da, ako bi mi točno vodili knjigovodstvo in zapisovali vse fiske firklice vina, ki ga spijemo v ponedeljkih v Kranju, ko je tam živinski in kramarski sejem, bi ob koncu leta točno videli, da je samo to krivo naše kmetijske krize. Nadalje je poudarjal, da bi ob novem letu, čim bi kmet to ugotovil, takoj sklenil, da sploh vina niti ne pokusi več. Na vprašanje mojega tovariša, kaj bi potem počel dolenski in štajerski kmet, je predavatelj odgovoril, da bi potem že gospodje poskrbeli, da se tisto vino konsumira, odnosno popije. Nadalje nam je predavatelj omenil, da bi pri natančnem knjigovodstvu ugotovili, da moramo opustiti vse življenjske predmete, ki spadajo pod trošarino, to je: tobak, sladkor, kavo itd., tako da nam bi za hrano ostal še samo v oblicah krompir, seveda brez soli, vsa druga hrana pa je že v zvezi s kako trošarino. In še nam je priporočal, da naj Gorenjci redimo več živine in da je to samo naša zanikrnost, da gonijo Hrvatje živino na naš trg v Kranj, dočim bi to živino mi Gorenjci sami lahko zredili, češ, da imamo največje in najlepše pašnike v vsej državi. Samo malomarnost gorenjskega kmeta je kriva, da tega noče izrabiti. Mi kmetje smo predavatelju res hvaležni za tako dober recept, ki nam ga tudi ni preveč zasolil z ozirom na to, ker se mu kmetje smilimo in ker je moral predavanje nekoliko skrajšati zaradi nastale soparice v dvorani in hude kmetijske soli. Samo to še rečem: Hvala Bogu, da se nam rodi to tako možje, ki nam z veliko laterno razsvetljujejo našo zapuščeno kmetijsko zemljo in nam trobentajo, kako nam je treba živeti. — Hvaležni kmet.«

Usoda kaplana Pepelnjaka

»Kmetijski list« poroča v št. 2: »Št. Pavel pri Preboldu. Naš kraj zadene vedno kako presenečenje, včasih prijetno, večkrat pa tudi neprijetno. Baš na Novega leta okoli enajste dopoldna so iz kaplanije prišle žalostne novice, da je napravil konec svojemu življenju kaplan Karel Pepelnjak. Nekaj dni ga že ni bilo na izpregled, končno so ga našli obešenega v njegovi sobi. Na svoji mizi je imel več kart, katere je pred samomorom pisal svojim znancom. Pri karti, naslovljeni na svoje starše, se je končal. Kot kronista naj tokrat zabeležimo le tole: Pokojni Karel Pepelnjak je bil doma iz Kranja pri Št. Juriju ob južni žel., star 32 let. Gimnazijo je študiral v Celju, bogoslovje pa v Mariboru. Mati mu je umrla že kot študentu, novo mašo je imel pred tremi leti. Najprej je kaplanoval v Ru-

V razvalu naše dobe

Najsrditejša borba naših dni! Borba za nafto in vodo

„Vsaka kaplja nafte je enakovredna kaplji človeške krvi“ — Od Asircev in Babiloncev do današnjega dne — Nova doba je nastopila s petrolejkami — Bencin, dehidrirani bencin, metan — Motorizacija in nafta — Na 4 osebe 1 avto — Kdor razpolaga z nafto, ima kontrolo nad svetom — Standard Oil Comp. — Creditul Miner

Dve značilnosti sta, ki karakterizirata današnjo dobo. Na eni strani vidimo, kako zajema ves svet vsesplošna motorizacija, tako da je motor vladar sodobnega prometa na kopnem, na morju ter neomejen gospodar v zraku. Na drugi strani karakterizira današnjo dobo izkoriščanje vode, premoga in nafte, prvenstveno v cilju proizvodnje pogonske energije. Naša mariborska Ljudska univerza je posvetila temu važnemu problemu svojo pozornost ter angažirala v to svrhu za zanimivo in aktualno vprašanje o pomenu nafte v svetovnem gospodarstvu odličnega strokovnjaka univ. prof. g. inž. Iga Pehanija iz Ljubljane. Odlični predavatelj je v svojih zanimivih izjavah pred livaležnimi obiskovalci zajel vso zgodovino ter razvojno pot, ki jo je napravila nafta v toku stoletij, ko si je ucvrstila svoj današnji dominantni položaj v svetovnem gospodarstvu. Iz tega zanimivega referata odličnega predavatelja strokovnjaka posnemamo nekaj glavnih, vodilnih misli.

Izmed treh, že preje omenjenih činitelev, to je vode, premoga in nafte izgubljajo v zadnjih letih zlasti premog na vrednosti kot vir energije. V ospredje pa stopata nafta in voda, ki se okoriščata na račun premoga. V nafti gledamo danes nenadomestljivo surovino za pogonsko gorivo, medtem ko premog že sedaj znatno zaostaja za nafto. Nafta je neposredna hrana za stroje, ki daje pogonsko silo vsem strojem in je brezdvomno nepogrešljiva surovina tako za gospodarsko kakor tudi za vojno tehniko. Pomen in vrednost nafte označuje drastičen izrek francoskega državnika Clemenceaua, ki je dejal: »Vsaka kaplja nafte je enakovredna kaplji človeške krvi.«

Izkoriščanje nafte, dasiravno primitivno, zasledimo že v dobi Asircev in Babiloncev, ki so že takrat mešali nafto s peskom ter uporabljali to zmes za gradnjo cest. Arabci so s segrevanjem nafte dobili dele, ki so jih uporabljali za pripravo ognja. Razvojna pot nafte nas vodi odtod po presledku nekaj stoletij do prve konstrukcije destilacijske aparata (1840). Ko je bil iz Bakuma poslan prvi vzorec nafte v pregled in analizo, je doživela nafta svojo prvo porazno

šah, nazadnje pa v Št. Pavlu. Obenem je bil nekaj časa za provizorja v Mariji Reki nad Št. Pavlom. Bil je dober pevec, močne in vesele narave ter zato upoštevan v veselih družbah. Pogreb se je vršil v tork ob spremstvu svojcev, nekaterih duhovnikov in rojakov, ki so prihiteli iz Št. Jurija ob južni železnici. Končno naj še zabeležimo, da je bilo v preteklem letu v naši fari 42 rojenih, 48 umrlih ter 28 parov pri poroki. Med rojenimi je 9 nezakonskih, od umrlih pa je 24 žensk in 24 moških. Med umrliimi v tem letu pa je prvi kaplan Pepelnjak.

Kako se kače maščujejo?

»Look out, Sahib, the Craft!« zakriči Sul in odskoči. Njegovo svarilo pa je prišlo prepozno, kajti kača se je že vzpela in zasadila svoje strupenjak v Jonnyjevo nogo nad kolonom. Brez ozira na verska čustva indijskih domačinov ubije Jonny besno kačo.

»Quik, the medicchest!« zakliče ranjenec, odveže hlačni pas in ga nad rano ovije okoli gola stegna, da bi s tem zadržal krvni dotok. Tam, kjer je kača zasadila svoje strupene zobe, se je koža napela in dobila temnordečo barvo, ki polagoma prehaja že v modro. Iz lekarniške skrinjice vzame Kilburn operacijsko orodje, par stekleničic, škatlje in obvez. »Mleka in gina daj«, zapove Jonny.

Sul obrije dlake ob rani in natere to mesto z ginom, Jonny pa vtakne med zobe robec, vzame iz skrinjice oster nož,

oceno. Proglasili so jo za neuporabno snov. Leta 1860 je bila ustanovljena v bližini Zagreba prva tvornica kolomaze.

Prva trajna izraba nafte datira iz obdobja, ko so iznašli petrolejko. Kot petrolej je pridobila nafta na pomenu in je prestolnica Romunije, Bukarešta, kmalu zatem doživela prvo svečano razsvetljavo s petrolejem. Rafinerije so služile takrat samo za predelavo nafte s pomočjo destilacije. Glavni produkt nafte v tej dobi je petrolej, medtem ko se bencin smatra samo za postranski, neuporabljiv odpad. Šele Daimler in Deutz sta prišla na pogon strojev z bencinskim plinom. Motorizacija prodira, konzum bencina raste. Stalno naraščanje potrebe pogonskih sredstev bi kmalu pomenila zastoj motorizacije, ki so ga pa zavrli z destiliranjem velikih množin nafte, ki je pa dala v najboljšem slučaju samo 20% bencina. Šele lahek bencin pospeši zboljšanje pogona. Stare destilacijske naprave se izboljšujejo. S segrevanjem na 460° je povečana raztalitev težjih snovi.

V zadnjih dveh letih prihaja na trg že dehidrirani bencin. Nove naprave omogočajo vedno uspešnejšo predelavo nafte. Najnovejši tehnični problemi naj zadostijo potrebi pogonskih sredstev celo s pridobivanjem metana. V letu 1929 se dvigne predelava nafte na 39% bencina. Številke nam pričajo, da stopa nafta kot surovina za pridobivanje bencina in plinskega olja na prvo mesto. Te spremembe nam dokazujejo obenem tesno povezanost med nafto in motorizacijo. V letu 1936 imamo na primer že 17% motoriziranih ladij.

Rusija je bogata na nafti ter ima uvedene na svojih železnih lokomotivah z Dieslovimi stroji (z notranjim izgorevanjem). S svojimi 503 železniškimi lokomotivami je Rusija v tem pogledu na prvem mestu.

Motorizacija osvaja cestni promet in je v stalnem porastu, tako da pride danes že na vsake štiri osebe 1 avto. (USA ima 28 milijonov, Evropa 7½ milj. motornih vozil.) Številčno stanje letal na vsem svetu je naraslo na 85.000.

Nafta je doživela brezprimeren napredek, saj je v letu 1937 narasla svetovna produkcija nafte na 300 milijonov ton. Na prvem mestu stoji koncern Standard Oil Comp. (ustanovlj. 1877), ki mu uspešno tekmuje Rusija, ki je dosegla v letu 1937 že 10% svetovne produkcije. Rusija je tedaj na drugem mestu in ji sledijo manjši producenti kakor Romunija, Perzija, Venezuela, Indija itd. Naša domača produkcija nafte se je dvignila v letu 1936 na 737 ton letno.

Za predelavo nafte je danes v obratu 870 rafinerij s 300 milijonsko kapaciteto, kjer je investiranih 900 milijard dinarjev. Od naftnih polj vodijo cevi do rafinerij ali pa takozvanih tankovnih postaj. Mreža zbiralnih vodov znaša n. pr. v Iraku

nič manj kakor 1800 km cevi. Flotila ladij, ki služi za prevoz nafte po morju, je dosegla število 1900.

Kdor poseduje nafto, ima kontrolo nad svetom. Edino Rusija ima svoja petrolejska ležišča za sebe, medtem ko so ostala svetovna ležišča nafte porazdeljena kapitalistične skupine USA in Anglije. Te države so si razdelile oskrbo svetovnih tržišč.

Najvidnejša zastopnica romunske razprodaje nafte in njenih produktov je znana tvrdka Creditul Miner, to je družba, ki dela izključno z domačim kapitalom. Pojem Romunije je sploh zvezan s polnom petroleja, ki predstavlja tretjino vsega romunskega izvoza. Romunija je edina evropska država, ki razpolaga z znatnejšimi petrolejskimi ležišči, od katerih pa so začela nekatera v zadnjem času usihati, radi česar bo treba doseadnjo romunsko trgovinsko politiko prilagoditi novim okoliščinam. Na mesto petroleja bodo morali stopiti drugi izvozni proizvodi, za katere pa prideta v prvi vrsti v poštev Italija in Nemčija. V petroleju leži torej vzrok zadnje romunske krize ter Gogovih najnovejših radikalnih odredb.

Nafta je produkt, ki ne pozna zastoj. Tržišča čakajo na nafto, če je mir, ter se povpraševanje še poveča, če govori orožje. Obratujoči kapital ameriškega koncerna Standard Vacuum Oil Comp. ki ima po vsem svetu razpredene svoje podružnice za razpečevanje, nadalje Royal Dutch Shell koncern, za katerim stoji angleška svetovna politika ter kapital manjših petrolejskih družb kakor Burma Oil Comp. Irania Comp. ter ostalih gre v težke milijarde. Nafta je surovina, ki je v svoji razvojni dobi ter v boju za nadoblast že zahtevala največ človeških žrtev v vsej svetovni zgodovini.

Iz Malega Beograda

Maji Beograd, Velika prireditelja Pomožne akcije ruških društev je uspela nad vse pričakovanje. Sokolski dom je bil nabit poln do zadnjega kotička. Sodelovali so: Sokolski orkester, naraščal in naraščajnice ter gledališki odsek s posrečeno burko: »Veseli strice«, nadalje »Vzajemnost« s petjem, tamburaškim odsekom, govornim zborom in eno deklamacijo, in ruško Pevsko društvo, ki je zapelo tri pesmi. Letos je bilo nabranih v gotovini preko 10.000 din, kar je omogočilo obdaritev 120 revnih otrok, največ iz Smolnika in Lobnice, kjer prebivajo drvarji-baitari.

Sprememba.

»Sprememba mora biti!« je dejal kmet, ko je na novega leta dan obrnil srajco, predno jo je oblekel.

»Sahib, svete živali bi ne smel ubiti.« mu reče ranjeni Indijec, ko mu Jonny pregleda od panterja razmesarjeno pleče. »Ne govori neumnosti,« se zasmije Jonny, čeprav ga mrzlica nemilo stresa. »V kačah biva bog Šiva; nad onim, ki ubije kačo crait, se maščujejo njene tovarišice in ga kaznujejo s smrtjo.« »Prizanesi mi s temi budalostmi. Mrzlica te trapi; vzemi te tri tablete, pa boš jutri veliko bistrejši.« Preden leže v svojo višeco posteljo, si Jonny obnovi obvezo na nogi, potem zleze pod mrežo, vzame tri kininovne praške in izpije še izdaten požirek gina. Treslika kmalu poneha in Jonnyja zaziblje globok spanec. Že zdavnaj je vzšlo sonce, ko se Jonny zbudi. Skozi šotorovino prihaja medel sij, iz pragozda pa doni jutranji koncert džungelskih živali. Ptiki se ljubko oglašajo, iz daljave se čuje hripavo šakalovo bevskanje, po zraku pa brni na tisoče žuželk.

Za zamreženimi okni mariborske kaznilnice

O mariborski moški kaznilnici so v preteklem letu mnogo pisali in so razna gospodarska združenja na shodih in sestankih zahtevala, da se v kaznilnici odpravi izdelovanje raznih predmetov na tovarniški način. Kaznilnica tvori sama zase majhno naselje, saj zaposluje skupno 88 oseb, ki so v preteklem letu vzgajali k boljšemu življenju skupno 430 kaznjencev, ki odsedevajo svojo kazen v tukajšnji moški kaznilnici. Ti kaznjenci se morajo, če se hoče doseči pozitiven uspeh, tudi zaposliti in so zaposleni v raznih obratih, in sicer za krojaštvo, čevljarstvo, tkalstvo, mizarstvo, slamarstvo, knjigoveštvo, litografijo, izdelovanje papirnatih vrečic, kovaštvo, ključavničarstvo, košarstvo, pekarstvo, poljedelstvo, vrtnarstvo in živinorejo.

Moška kaznilnica se je gradila od leta 1884 do 1889 in je bila predana svojemu namenu meseca oktobra 1889. Od novembra leta 1935 je kaznilnica tudi lastnica posestva pri Sv. Miklavžu na Dravskem polju, kjer je poseben oddelek za svobodnjake. V kaznilnici je normalno prostora za 542 obsojencev in se vsem mladim obsojencem ter vsem tistim, ki prestopajo daljšo kazen nudi prilika, da se izučijo kakšnega obrta. Obsojenci mladotniki in obsojenci iz celice obiskujejo šolo, odrasli nepismeni obsojenci analfabeti tečaj, obsojenci iz obratov pa obrtno nadaljevalno šolo. Poučuje se tudi petje,

mladoletniki pa dvakrat na teden telovadijo.

Zanimiva je statistika o stanju obsojencev z dne 31. januarja 1937. Po stopnjah izvrševanja kazni je odsluževalo svojo kazen v preteklem letu 56 obsojencev v celicah, 350 v skupnem zaporu, 24 v oddelku za svobodnjake, dočim je bilo 65 obsojencev na pogojnem odpustu. Po trajanju kazni so bili v kaznilnici: 2 obsojenci 1 leto, 91 od 1 do 2 let, 124 od 2 do 5 let, 77 od 5 do 10 let, 55 od 10 do 15 let, 63 od 15 do 20 let, 8 na dosmrtno robijo, 9 pa, ki so bili obsojeni na smrt, pa pomiloščeni na časno robijo ter 1, ki je bil obsojen na smrt, pa pomiloščen na dosmrtno robijo. Od obsojencev je 275 samcev, 123 poročenih, 18 vdovcev in 14 ločenih. Po veri: 390 rim. katoličanov, 35 pravoslavcev, 3 evangeličanov, 1 musliman in 1 brez vere. Po poklicih: 216 poljedelcev, 162 iz industrije in obrta, 15 iz trgovin in bank, 14 iz svobodnih poklicev, 14 dnarjev. Zanimivi so tudi podatki o pismenosti kaznjencev. Tako jih je bilo 360, ki so obiskali samo osnovno šolo, 32 s srednjo šolo, 3 z visoko šolo, 23 samoukov ter 9 nepismenih. Največ kaznjencev je bilo iz dravske banovine, in sicer 346, 5 iz drinske, 12 iz donavske, 7 iz moravske, 7 iz primorske, 31 iz savske, 4 iz var-darske, 2 iz vrbaske, 4 iz zetske banovine, 4 iz Beograda in 8 inozemcev. Naj-

več kaznjencev je bilo obsojenih radi zločina zoper življenje in telo (težka telesna poškodba, uboj, umor), in sicer 176, radi tatvin in utaj 139, radi razbojništva in izsiljevanja 67, radi prevare in bankrotstva 15, radi ponarejevanja denarja 4, 12 kaznjencev pa, ker so se zagrešili proti zakonu o zaščiti javne varnosti in reda v državi.

S 1. januarjem 1930 se je v mariborski kaznilnici uvedel irski progresivni sistem izvrševanja kazni: kazen se praviloma začne v celici, nadaljuje v skupnem zaporu, potem v oddelku za svobodnjake in naposled na pogojnem odpustu. V kaznilnici sta tudi dve knjižnici, ki štejeta skupno 8300 knjig.

V letu 1937 je prišlo v kaznilnico od sodišč 164, iz drugih kaznilnic 16 obsojencev, izstopilo je radi prestane kazni 145, radi prenehanja v druge kaznilnice 27 obsojencev, 63 obsojencev je bilo pogojno odpuščenih, 6 pa jih je umrlo. Od leta 1889 pa je bilo sprejetih v mariborsko moško kaznilnico 13.901 obsojenec.

V kaznilnici izvršuje svojo službo 9 uradnikov, 2 uradniška pripravnika, 4 uradniki strokovni poslovodje, 3 zvaniki-strokovni poslovodje, 1 narednik-zvaniki, 4 podnaredniki zvaniki, 6 deseterjev zvanikov, 43 paznikov zvanikov, 14 paznikov služiteljev-pripravnikov ter 2 služitelja dnevnica.

NAŠIM NAROČNIKOM!

Vse cenjene naročnike, ki so še v zaostanku, najljubneje prosimo, da čimprej poravnajo zaostali del naročnine. List izhaja le z dohodki naročnine in naj naročniki to upoštevajo, saj je naročnina »Večernika« za današnje prilike itak najnižja od vseh dnevnikov. Poravnava naročnine je potrebna tudi radi tega, da se dostava oziroma pošiljatev lista nemoteno nadaljuje.

UPRAVA »VEČERNIKA«.

Razne vesti

Avstrijski konzulat v Ljubljani se preseli v ponedeljek 31. januarja 1938 v svoje nove uradne prostore na Bleiweisovi cesti 34. Na dan selitve bo konzulat za promet s strankami zaprt. Telefonska številka konzulata (21-65) ostane neizpremenjena.

Oton Župančič častni občan Ljubljane. Ljubljanski mestni svet je našemu največjemu pesniku Otonu Župančiču podelil častno meščanstvo v znak priznanja in zahvale.

Študentske novice

V Ljudski univerzi v Studencih predava jutri v četrtek 27. t. m. ob 19. uri g. Rupert Lintner o temi: »Tehnična sredstva v službi človeka«. S skioptičnimi slikami. Vstopnine ni!

Ptujske novice

Zvočni kino Ptuj. V sredo 26. jan. in četrtek 27. jan., obakrat ob 20. uri, se bo predvajal film »Duet«. V glavnih vlogah igrajo M. Röck, H. Söhnker in O. Sima. Kot dodatek pa se bo predvajal kulturni film Alfa.

Gostovanje cirkovskih diletantov v ptujskem gledališču. V ponedeljek, dne 24. t. m. so odigrali cirkovski diletantje v nabito polni dvorani ptujskega gledališča krstno predstavo komedije »Čigav je grunt« ali »Francček se ženi«. Komedija, ki jo je spisal cirkovski domačin g. Vinko Korže, podaja pristno običaje in življenje ljudstva iz Dravskega polja. Nudila je obilo zabave in smeja ter je gledalce zelo zadovoljila. Avtorju, režiserju Debenaku ter igralcem toplo priznanje! Avtor je moral ponovno pred oder.

Tenkočuten.

»Ne, razumem, čemu tako dolgo »glaša« s svojim krojačem za obleko. Plačal mu je itak ne boš!«

»Ker imam vest in ne maram, da bi si romak pri meni preveč — izgubil!«

Ne begaj sem in tja

pravi je samo *Bronhi* -ta,

Zdravstva

O bolnikovi negi. 1. Snaga. Ta je vrhovna zapoved pravilne bolniške stregbe. Pa čeprav je silno poceni, je navadno povsod manjka. Zlasti ubožnejši sloji marsikje menijo, da je nesnaga nujen pridevek revščine. In če povrh tako mislijo, kadar imajo v hiši bolnika, potem tako mišljenje že ni več nesposobno, temveč zločinsko. — Snaga ugodno vpliva na splošno bolnikovo počutje. Snaga pa zlasti onemogoča, da bi imeli bolezenski povzročitelji v bolniku in okoli njega obilno hrano in s tem možnost za razmnoževanje. — K snagi spada: Bolnika je treba sleherni dan umiti in počesati in po možnosti mu omogočiti, da si umije zobe in usta. Posteljo je treba sleherni dan temeljito prezračiti. Posteljno perilo je menjati čim pogosteje, vsekakor pa vedno, če ga bolnik kakorkoli onesaži. Iz sobe, v kateri leži bolnik, je odstraniti vse, na čemer se nabira prah, zlasti razne cunje, preproge in nepotrebne zavese. Tla morajo biti poribna, a vsak dan jih je obrisati z vlažno krpo. Umazano perilo, ostanke jedi, seč in druge bolnikove izločke odstrani vedno sproti iz bolniške sobe. Kdor bolniku stregže, naj bo snažno oblečen; če mogoče, naj nosi vsaj bel predpasnik. Kadarkoli imaš opravka z bolnikom, si prej in kasneje temeljito umij roke! — 2. Zrak. Če stopimo v sobo, kjer leži bolnik, nam navadno udari v nos in na pljuča neznošen vzduh. Okna so zaprta, največkrat celo zastirta, v sobi pa duh (bolje rečeno — smrad) po izločkih, jedilih, znoju, zdravilih, da je zdravemu človeku težko. Čeprav je bolnik na vse to nekako navajen, ni s tem rečeno, da mu je tak »zrak« koristen. Nasprotno, v takem zraku mora celo žival počasi shirati. Če ti je tedaj blagor bolnik pri srcu, skrb, da bo okrog njega vedno dovolj svežega zraka. Sleherni dan po večkrat zrači sobo! Seveda moraš pri tem paziti, da se bolnik ne prehladi. Dobro ga pokrij in zavij, preden odpreš okno, in vse bo v redu. Pazi tudi, da z odpiranjem ne povzročiš prepiha preko bolniške postelje. Ako se pri zračenju soba preveč shladi, pazi, da ostane bolnik dobro pokrit, dokler ne bo spet dovolj topla. Koliko topline mora biti v sobi, določa zdravnik. Vsekakor bolnika nikoli ne sme zebsti.

Petrolej proti revmatizmu. Turški zdravnik dr. Hektor Sarafidi leči že od l. 1893. skrinjo s svetilnim smrdljivcem. Uporablja ga za masažo bolnih udov.

Srce in šport. Nevroza srca je zelo težka in skoro vedno skrajno neprijetna bolezen, ki se že v kratkem času lahko spremeni v težko srčno hibo, s čimer je podana tudi možnost za nastanek in razvoj še težje ali nevarne bolezni. Pri pojavih srčne nevroze se moramo podati čimprej k zdravniku, da nas preišče in nam da potrebne nasvete za zdravljenje. Previdnost je v tem primeru predvsem na mestu. Oni, ki bolujejo za srčno nevrozo, se morajo brezpogojno takoj odreči izvrševanju slehernega sporta.

Človeška mast proti trganju. Še pred 100 leti so zdravniki zapisovali zdravila, ob katerih bi se nam danes obračal želodec. Tako je bilo silno veliko povpraševanje po človeški masti, ki so jo jemali mrtvecem, pri čemer so pariški rablji, ki so s svojimi »tvami« lahko po mili volji razpolagali, služili lepe denarce. Lekar-narji so namreč mast zmešali z raznimi dišečimi rastlinami in delali iz nje zelo priporočljivo zdravilo proti trganju v udih in prehladu. Če se kdo ni mogel zrediti, so ga drgnili z oljem »rdečega psa«, katerega so tri dni krmili z brezmesno hrano in nato zadavili. Zrezane, posušene in v prah zdrobljene žabe so rabili proti krvotoku, zmečkane škorpione pa proti prisadi. Tudi stonoge in drevesne uši so bile kbristne živalce za zdravljenje ledvičnih, jetrnih in drugih kamnov.

Darujte za azilni sklad PTLI

Jetika uničuje naše ljudi

Spomenica, ki poziva k neusmiljeni borbi proti tuberkulozi

Po temeljiti proučitvi vprašanj so poklicani strokovnjaki in zainteresirani činitelji, spričo velikega razširjenja tuberkuloze v Mariboru in okolici — oziroma v vsej bivši Mariborski oblasti — razširjenosti, ki najde usodno ugodna tla posebno v izredno razviti, zlasti tekstilni industriji, ugotovili neodložljivo nujnost pospešene in posplošene borbe proti tuberkulozi. V to svrhu so spoznali za potrebno:

1. da se nadaljuje dosedanje in se sestavno še pospeši ter razširi in podkrepí propagandno in prosvetno protituberkulozno delo v naslednjih smereh: a) z ustanavljanjem Protituberkuloznih lig v vsaki upravni občini, b) z votiranjem primernih jetično-obrambnih vsot v občinskih proračunih, c) s pospeševanjem tiskarske proračune, d) s poukom ljudstva, zlasti šolske mladine;

2. da se predvsem in čimprej zgradi v mariborski splošni bolnici zadosti obsežen, moderno urejen in vsem zahtevam ustrežajoč oddelek za zdravljenje tuber-

kuloznih bolnikov, v vseh ostalih bolnicah pa se naj določi za krajevne razmere potrebno število sob v isto svrhu;

3. da se z ustanavljanjem stalnih in mobilnih dispanzerjev zajame vse prebivalce bivše mariborske oblasti v protituberkulozno kontrolo; predvsem pa, da se

ZA PLANINSKI PLES NOVO DEČVO!

Tekstilana BÜDEFELDT

Z O P E T N O V I V Z O R C I

ustanovi centralni dispanzer v Mariboru po sodobnih vidikih, z izpopolnitvijo obstoječega dispanzerja;

4. da se vrši akcija za zboljšanje življenjskega standarda delavstva in uradništva ter ponovno uvedbo inspekcije dela v Mariboru s primerno kontrolo higijenskih in delovnih prilik.

Upravni odbor Protituberkulozne lige v Mariboru.

Ljutomerske novice

Za kapjo je umrl Ljutomerski dentst Lah Oto, ki si je v Ljutomeru šele odprl svoj atelje. Njegova nenadna smrt je pretresla vse, ki so ga poznali. — Nenadna smrti je umrla posestnica Brančičeva iz Noršincev, ki je bila v petek še pokonci, v soboto pa jo je zadela srčna kap. Bilo ji je komaj 35 let in zapušča malo punčko in moža. Žalujočim naše toplo sočutje!

Kreftovi Celjski grotje na sokolskem odru v Ljutomeru. Marljivi dramski odsek Sokolskega društva v Ljutomeru nam je 22. t. m. zvečer in 23. t. m. popoldne nudil lep umetniški užitek s Kreftovimi Celjskimi grotji. Zanimanje za to petdejsko dramo je bilo izredno veliko, kakor v Ljutomeru, tako v okolici, radi česar je bila pri obeh predstavah sokolska dvorana nabito polna. Režiser Miro Presl je imel srečno roko pri razdelitvi vlog. Posamezne scene so pokazale veliko rutino režiserja in igralcev. Sokolskim diletantom k temu uspehu iskreno čestitamo. Smelo pa trdimo tudi tokrat, da se naš Sokol ne bavi samo s telovadbo, temveč da vrši tudi svoje veliko kulturno poslanstvo, kjer mu gre edinemu prvo mesto tudi na kulturnem polju naše lepe Prlekije. Zdravo! tko.

Ljutomerski Sokol bo imel svoj redni letni občni zbor 6. februarja ob 15. uri v Sokolskem domu.

Sokolski kino. Prvi kinogledališčna predstava sokolskega zvočnega kina bo 12. februarja popoldne.

Samogovor.

»Protekcije je treba dan danes, protekcije! Brez protekcije ne prideš drugam kakor v — ječo!«

Sodnikov sin.

»Papa, v kolikem času pa zastara kazen za raztrgane hlače!«

Zadnje telefonične vesti

Hitler bo odpoklical Papena?!

PARIZ, 26. januarja. »Journal« poroča, da se bo nemški državni zbor, ki ga bo sklical Hitler 30. januarja ob peti obletnici narodno socialistične zavlade, pečal s srednjeevropskimi vprašanji. Po informacijah iz Dunaja in Prage se opaža v obeh navedenih prestolnicah precejšnje vznemirjenje, ker prevladuje sigurnost, da boša Nemčija ter Italija proglasili svoj

izključno odločilni plov v politiki v podonavskem bazenu. V Avstriji je razburjenje še večje kakor v Pragi, ker se je razširila vest, da namerava Hitler radi zasledovati, katerim so izpostavljeni narodni socialisti v Avstriji, odpoklicati dunajskega poslanika von Papena. Radi tega je pričakovati nove poostrežave avstrijsko nemških odnošajev.

Valencijski bombniki zmrcvarili 365 Mavrov

GIBRALTAR, 26. januarja. Več republikanskih vojni bombnikov se je pojavilo nad Cento in povzročilo ob vkrcanju 500 Mavrov, ki so bili določeni za okrepitev rezerv generala Franca, strahotno

krvoprelitje. Bombe so povzročile strahovito razdejanje in je bilo ubitih 165 moških, 200 pa lažje in težje ranjenih. Bombniki so zatem takoj izginili.

Slovenjgoriške novice

Šmarnica, Zandarmerijska patrila pri Sv. Lenartu v Slov. gor. je zasačila neko T. R., posestnico iz Zgornjega Porčiča, ki je po Slovenskih goricah razprodajala šmarnico. Nadaljnje poizvedbe so ugotovile, da je šmarnico prodajala v Mariboru raznim strankam. Ker je razpečevanje šmarnice po zakonu strogo prepovedano, so orožniki prizadeto ovadili oblastim.

Pri cerkvi tepen. Radi posestnih in mejnih nespornostov sta si že dolgo navzkriž posestnik Jančič Alojz iz Setarove ter Škof Franc, posestnik iz Lormanj. To nedeljo sta se srečala v Sv. Lenartu v Slov. gor. pred cerkvijo, se najprej obdelala z besedami, nakar je Škof pobral ca 1 kg debel kamen in z njim tresčil Jančiča od zadaj po glavi, da se je slednji nezavesten zgrudil. Jančič je obležal težko poškodovan v mlaki krvi in so nezvestnega spravili k zdravniku. Zadevo so vzeli v roke orožniki.

O tem in onem

Osmorčki in sedmorčki

Ko so se rodile leta 1934 v Kanadi petorčke, je nastala iz tega svetovna senzacija, ki je našla svoj odmev celo v filmu. To je čudno, saj poznamo iz starih časov primere, ko je porodila mati še več otrok. Tako je znano iz leta 1715, da je rodila neka žena v Berlinu sedmorčke in sicer 4 dečke in 3 deklice. Tri leta pozneje je rodila neka 25 let stara žena v Lisaboni tudi sedmorčke, samo da so bili sami dečki. Toda po krstu, ki ga je proslavilo vse mesto, je pet dečkov umrlo. Zanimivo je, da je porodila ista žena eno leto prej četvorčke, od katerih sta pa ostala živa samo dva. Stari nemški list »Hamburger Korrespondenz« leta 1724 poroča, da je porodila v Shrewsbury v Angliji neka žena osmorčke, toda vsi so prišli na svet mrtvi. Čuden primer so zabeležili v starih časih v Lisaboni, kjer je neka žena od 8. februarja do 5.

Vlak iz stekla

Na Angleškem grade vlak, ki bo razen strehe in tal ves iz stekla. Zunanje strani vagona bodo pokrite z modrim zrcalnim steklom, ki se imenuje vitrofleks, notranje strani in tla bodo tudi iz stekla. Vlak bo imel kopalnico, ki bo obložena s steklom, ki se imenuje vitrolit. Svojo nalogo bo dobilo tudi oklopno steklo, ki se pod udarcem upogne, a ne poči. Cela kompozicija bo služila v propagandne namene in bo vozila krožno pot skozi Angleško, Skotsko in Wales.

Anglija ima 334 milijonarjev

Po objavljeni statistiki je bilo v Veliki Britaniji leta 1936. 334 milijonarjev. 85 teh je imelo letno dohodek nad 100.000 funtov, 75 milijonov je imelo letne dohodke med 75.000 do 100.000 funtov, preostalih 180 pa je zaslužilo »samo« 50.000 funtov. Po zadnjem popisu ima Velika Britanija 47.288.000 ljudi, a v tem številu je okrog 2.000.000 žen več nego moških.

SEDAJ PA TI.

Na Studencu pri Ljubljani je ušel norec iz norišnice in tekel preko Most v Ljubljano. Neki železniški upokojenec se ga je zbal in je v velikem strahu bežal pred njim. Norec jo reže za njim.

Upokojenec ves zasoplen in v strahu naposled omaga, vda se v božjo voljo.

zavalj se v travo ob cesti in s strahom čaka usodnega trenutka, da ga norec dohiti.

Ko pa norec pride do njega, ga dobrodo no udari z roko na zadnjo plat, rekoč: »Sedaj pa loviš ti!«

Usluga.

A: »Tvoja nevesta bo imela gotovo precejšnjo doto, kaj?«

B: »Ko bi vedel! Ali bi ne hotel biti ti tako ljubezniv in poročil njeno sestro za — poskušajo?«

Razno

POKROMANJE. PONIKLOVANJE

wsake vrste, dobro in poceni izvršuje »Ruda«, Maribor, Trstenjakova 5. 213

STARE MADRACE

in zofe vzamem v predelavo. Tapetnik. Slovenska ulica 8. dvorišče. 437

Posesti

VELEPOSESTVO

ali večjo hišo v mestu kupim. Ponudbe na upravo »Večernika« pod »V gotovini«. 420

Prodaj

Poceni napredaj kompletne CRPALKI

s cevmi. Zrkovska c. 51, Po-brežje. Perčič. 422

Sobo odda

SEPARIRANO SOBO

oddam s hrano ali brez. Vrba nova 26. prtilje. 430

Elegantno opremljeno SOBO oddam takoj. Franciškanška 21-II. vrata 6. 429

OPREMLJENO SOBO

oddam, dveina osebam. Frankopanova 23-I. 419

PRAZNO SOBO

z uporabo kopalnice v novi hiši oddam učitelici ali uradnici. Kopališka ul. 4-II. desno. 427

Stanovanje

SOBO IN KUHINJO

oddam mali družini. Tezno, Ptuiška c. 44. 432

Lepo, sončno

3 SOBNO STANOVANJE

v novi hiši. Slovenska 37, v 2. nadstropju, s 1. aprilom oddam. Povprašati Gospojna ul. 13. 431

GOSPODIČNO ALI DIJAKINJO

sprejem v vso oskrbo. Naslov v upravi lista. 421

Stanovanje išče

ENOSOBNO STANOVANJE za 1. februar iščem po možnosti blizu centra. Ponudbe pod Točen plačnik. 434

V najem

HIŠO

z gospodarskim poslopjem dam v najem. Vprašati Studenci. Kralja Matjaža 26. 425

Službo dobi

RADIOTEHNIK.

dobro izvežban v tej stroki. se išče. — Radio Starkel — Maribor, Trg svobode št. 6. 323

Službo išče

ABSOLVENTKA

trg. akademije išče zaposlitve v industriji ali trgovskem podjetju. Ceniene ponudbe pod »Praktikantinja« na upravo »Večernika«. 426

UCENKO

lepo z dobrimi glasom potrebuje za damsko tamburaško godbo. Pogoji: hrana, stanovanje in Din 250 mesečne plače. Ponudbe s sliko na Jana Baričević, kapelnica. Šibenik. kavarna »Astoria«. 428

Zgubljeno

DUBLE MOŠKA URA

znamke »Handem« z zlato zapestnico in obeskom se je zgubila od Vojašniške ulice do kavarne »Astoria«. Pošten najditelj se naproša, da jo vrne proti nagradi v upravi lista. 433

Zgubila se je moška

USNJENA ROKAVICA

vredna Din 100.— od bivšega Grajskega kina do glavnega kolodvora. Najditelj naj jo odda v upravi »Večernika«. 423

Naročniki

kupujte svoje potrebščine pri naših inserentih!

Varčna gospodinja in nevesta

Izrabite priliko ugodnega nakupa raznega platna za spodnje in posteljno perilo v času

BELEGA TEDNA od 28. 1. do 10. 2. 1938.

1 kos, 10 metrov 80 cm šir. šifona Din 78.—
1 kos, 10 metrov 80 cm šir. la. šifona Din 98.—

Velika izbira

platna in šifona meter a Din 6.—, 7-50, 8-50, 10.—, 12.—, 13.—
platna za rjuhe 150 cm širine meter a Din 17.—, 20.—, 22.—, 25.—
platna za prevleke 180 cm širine meter a Din 28.—, 30.—, 34.—, 36.—
pristnega platna za rjuhe in prevleke, damastov, inleto, gradlov za žimnice, flanelastih in volnenih odej, predposteljnikov, preprog. Frotirk, obrisač na meter, barvastih batistov in popelinov, svile za perilo, namiznih garnitur, jedilnih prticev, brisalk, namiznega perila i. t. d.

Oglejte si izložbe.

JOSIP ŠRAJ, manufaktura moda

MARIBOR, palača Banovinske hranilnice

5 do 10% popusta pri večjem odjemu.

Ruby

»Prav nič nisem spretna. Če bi bila, pa bi ne smatrala vse za resnično, kar govorijo ljudje. Jaz sama nisem dvorezna.«

»Potem si pa prav tako, kakor jaz,« je vzklil Rodney, »prav tako!«

»Ali res?« je vprašala zategnjeno. »V sobi v naslonjaču se boš počutil mnogo bolj,« je nadaljevala nekoliko nestrpno. »Res ni vzroka, da bi ostajal še dalje tukaj.«

»Prav mnogo vzrokov, celo!« Poveznik je prazno vedro za mleko in sedel nanj. »Še nikoli nisem videl naslonjača, ki bi se primerjal s tem,« je rekel povsem naravnost.

Ruby ni mogla ostati več resna. Sklenila je roke in se zasmejala, kakor da so zapeli zvonci.

Iztegnil je roko proti njej v nadi, da pomenja njeno večjeje odpuščanje zanj; toda stopila je nazaj.

»O, ne,« je vzklila, »še jako huda sem nate. Zakaj si odšel sinoči, ne da bi mi voščil lahko noč?«

»Ker si me mučila. Kako si mogla izgovoriti tako strašno stvar? In potem se pa še delaš kakor da si vse še resnično tako mislila,« je nadaljeval mladi mož.

»Saj sem tudi res mislila. Res se ne morem poročiti s teboj,« je odgovorila Ruby, vendar ne tako prepričevalno.

»Če moreš to tako hladnokrvno ponoviti, tedaj pa res nimaš srca,« je izjavil Rodney ter vstal. »Potem je res najbolje, da grem.«

Ponosno vzravnal in s trmastim pogledom se je obrnil proti izhodu.

»Geoffrey, počakaj vendar trenutek,« se je oglašila Ruby; njegov možki nastop ji je dejal, da je treba skleniti mir, dokler je še čas. Iztegnila je roko proti njemu. Hitro jo je zgrabil ji ovil levico okoli pasu in jo prisrčno poljubil.

»Sedaj se ne bova prepirala več,« je de-

jal. »Skupaj spadava in s tem je vprašanje rešeno.«

»Ali res?« je vprašala dvomeče. »Da, tako misliš sedaj, ako pa bi se pozneje kesal...«

»Oh, ako, ako!« jo je prekinil. »Bojiš se pač zase?«

»Ne, zase ne! Mnogo sem razmišljevala o tem... Časa sem imela dovolj, nisem mogla spati...«

»Jaz tudi ne,« je pripomnil Geoffrey. »Pa si bila tudi prekruta do mene, ljubica.«

»Poslušaj me sedaj, kaj ti povem:« Po preteku enega leta se poročim s teboj, če — glas se ji je nekoliko tresel — če me boš takrat še ljubil; prej pa ne.«

»Po preteku enega leta! To je cela večnost!«

»Ne, samo dvanaest mesecev! Toda ne govori več o tem, tak je moj trden sklep.«

»Pretekli teden si mi obetala, da bo naša svatba še pred Božičem, sedaj pa hočeš prelomiti svojo obljubo? Ali ne veš

kaj se pravi dane obljube ne izpolniti?«

»O, takrat še nisem vsega vedela. Ti si kriv. Ne, ako privolim, da postanem tvoja žena, moraš vsaj imeti dovolj časa, da prevdariš.«

»Ali mi prav nič ne zaupaš?« je vprašal Rodney, tokrat res užaljen, ker je bila njegova ljubezen resnična in globoka.

»Ako bi ti ne zaupala,« je odgovorila počasi, »bi te ne ljubila tako kakor te ljubim.«

»To je pa res nespametno,« je vzklil Rodney nestrpno. »Tudi če bi minilo leto, dve leti, dvajset let, kaj izpremeni to na stvari? Ljubil te bom vedno, kakor te ljubim danes. Bodi torej pametna, ljubica, in odpovej se tej obupni nameri.«

»Nemogoče.«

»Nemogoče je beseda, ki je napisana samo v slovarju bedakov, a med nje ti ne spadaš. To je samo tvoja muha, in zdi se mi, da niti sama ne veš, čemu vztrajaš na tem.« (Dalje.)